

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

10e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1902

Gemengde Berichten.

Wetgeving.

De maand December 1901 was zéér vruchtbaar op wetgevend gebied, de numismatiek betreffende.

Bij K. B. van 3 December 1901 (*Staatsblad* n°. 234) werden vastgesteld de instruktiën van den muntmeester en van den controleur-generaal van 's-Rijks Munt. Aan eerstgenoemde is o.a. opgedragen de zorg voor de instandhouding, bewaring, rangschikking en katalogiseering van het munt- en penningkabinet aan 's-Rijks Munt, waarin twee stukken van elke aanmunting en een afslag in brons van elken aan 's-Rijks Munt afgeslagen penningstempel moeten worden opgenomen.

Ingetrokken is het K. B. dd. 2 September 1850 (*Staatsblad* n°. 56) tot regeling van den werkkring van het Muntkollege. Bij K. Bⁿ. dd. 6 December 1901 (*Staatsbladen* n°s. 238 en 239) werd bepaald, dat de wetten van 28 Mei 1901 (*Staatsbladen* n°s. 132 en 130, zie *Tijdschrift* 1901 blz. 381 e. v.) op 1 Januari 1902 in werking zouden treden.

Het K. B. van 22 December 1901 (*Staatsblad* n°. 265) regelt de wijze van intrekking der munten, die ingevolge art. 18 1^e lid der Muntwet 1901 moeten worden ingetrokken en vermunt, n.m. gebrekkig bewerkte, afgesleten of in gewicht gedaalde stukken.

Verder regelt het K. B. dd. 19 December 1901 (*Staats-*

blad n° 271), de voorwaarden, waaronder voor rekening van anderen dan het Rijk aan 's-Rijks Munt kan worden gemunt, penningen kunnen worden geslagen en stempels kunnen worden vervaardigd. O. a. wordt bepaald, dat van elken penningstempel, die aan 's-Rijks Munt wordt vervaardigd, of voor de eerste maal afgeslagen, voor rekening van den besteller twee afslagen in brons boven het bestelde aantal worden genomen voor 's-Rijks verzamelingen. (Rijks Munt en Kon. Kabinet). Alle aan 's-Rijks Munt geslagen penningen zullen het muntteken der muntspeciën dragen.

Eindelijk zijn bij K. B. dd. 24 December 1901 (*Staatsblad* n°. 274) de gemeenten aangewezen, waar de bepaling van art. 19, 1^e lid der Muntwet 1901 niet geldt en die waar ingevolge art. 23 dier wet gelegenheid werd gegeven gedurende de maand Januari 1902 tot verwisseling van vreemde munten, en werden bepaald de koersen, waartegen die inwisseling kon geschieden.

Onze beperkte ruimte verbiedt de besluiten in extenso op te nemen. Z.

*Een valsche munter te Waalwijk gevangen genomen
in 1400.*

De heer G. CUMONT schreef in de „*Annales de la Société d'Archéologie de Bruxelles*, tome XV 3e et 4e livraisons 1901, een zeer merkwaardig artikel getiteld „*Faux monnayeurs en Brabant fin du XIVe et commencement du XVe siècle*”.

We lezen daar o. a. de executie in kokend water van KERSTIAEN CALF te Brussel in oktober 1399. De gezamenlijke kosten van die terechtstelling bedroegen „989 livres 4 sous de payement, c'est à dire à 24 francs 5 sous 4 deniers 2 esterlins gros de Flandre”. Vervolgens wordt door den schrijver medegedeeld de gevangenneming van JEAN MICHIELS, muntmeester van den heer VAN BREDERODE te Waalwijk in december 1400.

Op bevel van hertogin JEANNE VAN BRABANT, gingen ETIENNE DE NEDERALPHEN, ontvanger-generaal en de drossaard van Brabant naar Waalwijk om een zekeren JAN MICHIELS gevangen te nemen, die aldaar munt had laten slaan voor JAN, heer VAN BREDERODE.

De reis duurde 6 dagen en kostte $19\frac{1}{2}$ doubles couronnes de Hainaut of 26 francs en 26 gros de Flandre.

Waalwijk is in 1364 aan de heeren van BREDERODE gekomen. In een charter van 1400 van JAN VAN BREDERODE is reeds sprake van muntmeesters, werklui, enz. te Waalwijk: „Een muntmeester, werkluyden ende munteren van de munten van onsen landen van Waalwijk ende andersins ons toebehoorende”.

Het schijnt, dat JAN MICHIELS zijn goed recht van munt te mogen slaan, heeft kunnen bewijzen, want wij vinden hem later te Vilvoorde, Maastricht en Brussel voor de Brabantsche hertogen munten.

Ten slotte vermeldt de heer CUMONT nog de terechtstelling van twee valsche munters te Haelen in Limburg in 1404. Zij waren beschuldigd van te Pietersheim „gewracht ende gemunt” te hebben, „des mites de Flandreet de Namur”.

Zij werden inderdaad in het bezit dier valsche stukjes gevonden, „geaerbeit ende gepijnt” door den beul van Brussel (der stad hangedief) om vervolgens geketend in een ketel te worden gekookt. Het schijnt, dat men te weinig water daarin had gedaan, want na de executie bleek het, dat de ketel geheel was verbrand en waardeloos geworden. Er moest dan ook de volle koopwaarde — 3 couronnes de France en 14 plaques — voor worden betaald.

M. DE M.

*Prijspenningen van Z. K. H. Prins HENDRIK DER
NEDERLANDEN, Hertog VAN MECKLENBURG.*

Aan de Koninklijke Utrechtsche fabriek van Zilverwerken, firma C. J. BEGEER, viel de vereerende opdracht ten deel, de prijspenningen voor tentoonstellingen, wedstrijden enz. te mogen maken, door Z. K. H. Prins HENDRIK uit te loven. Ze werden vervaardigd met drie verschillende Vz^o:

- 1°. Linksgewend hoofd van den Prins,
- 2°. Linksgewend borstbeeld in de uniform van generaal majoor van het nederlandsche leger, met ordeteekens en medailles,
- 3°. Linksgewend borstbeeld in de uniform van schout-bij-nacht van de nederlandsche marine, met ordeteekens en medailles,

alle met het omschrift:

HENDRIK PRINS D. NED. HERTOG V. MECKL.

De Kz. vertoont een opstaanden gedenksteen op trapvormig voetstuk, waartegen rechts een schildje rust met 's prinsen wapen. Een gevleugelde vrouwenfiguur staat links; zij heeft den gedenksteen met een vruchtdragende eiketak, die ze nog in de linker hand houdt, getooid en staat gereed het opschrift op den steen te schrijven; aan hare voeten ligt een palmtak. Recht van het voetstuk: B. U.

Zilver en brons, 65 m.M. en 45 m.M. Z.

*Twee gouden munten door KAREL DEN GROOTE als
Koning der Longobarden te Pisa en te Milaan
gestlagen.*

In de *Rivista italiana di numismatica* 1902, afl. 1 en 2, deelt de heer V. DESSI twee onbekende gouden munten mede, die KAREL DE GROOTE kort na het ten onderbrengen der Longobarden te Pisa en te Milaan liet slaan.

De eerste, een triëns, heeft in het midden een gelijkbeenig kruis, waarrond: † D . N . C A . R . O . L . O P X De breede buitenrand en relief.

Kz. Rond een achtstralig kruis, dat door een cirkel is omsloten: † F L . A . M . E . D . I . O L . A . N . O. Gewicht 1.05.

Dit unieke stukje, geheel in het type der longobardische munten van dien tijd vervaardigd, is, jammer genoeg, in vier stukken gebroken.

De tweede triëns heeft eveneens een gevoet kruis. Omschrift: D . N C . A . R V L V S R E X

Kz. Binnen een paretrand, een zesstralig kruis, waarin zes blaadjesachtige figuren.

Omschrift: FLAVIA PISAC = Flavia Pisa Civitas.

Gewicht 1.05.

De Longobarden, zoo lees ik in *Traité de Numism. du Moyen âge* I, blz. 34, waren gewoon bij de namen hunner muntplaatsen iets vleiends toe te voegen.

„C'est ainsi que Pise”, zoo lezen we daar, „est dite *glorieuse*, et que les autres villes sont parées du titre de flaviennes, parfois même joint à celui d'augustes: FLAVIA TICINO, FLAVIA LVCA,” etc.

De naam FLAVIA PISA kan nu daaraan worden toegevoegd.

M. D. M.

Draagteeken van de Nederlandsch-Belgische Vereeniging der Vrienden van de Medaille als Kunstwerk.

In het laatst van Maart jl., te laat om er in afl. II nog melding van te kunnen maken, ontvingen de leden der bovengenoemde vereeniging een keurig draagteeken, bestaande uit een rechthoekig plakketje in gepatineerd brons, breed 29, hoog 25 m.M., met weggesneden hoeken, oog en ring.

De Vz. vertoont een penningliefhebber, gehuld in kamerjapon, gemakkelijk uitgestrekt in zijn studeerstoel. Voor

hem staat zijn penningkast; in zijn rechterhand houdt hij een penning, dien hij aandachtig beschouwt; de linker, die het vergrootglas vasthoudt, rust op de leuning van den zetel. Opschrift:

Les Amis
de la MÉDAILLE
d'ART

. 1901 .

De Kz. heeft het opschrift (de N en E's gothisch):

SOCIÉTÉ
HOLLANDAISE BELGE
de la
MÉDAILLE d'Art

daaronder cartouche voor den naam. 'Op de afsnede van Vz. en Kz. rechts: G. DEVRESE

Wij wenschen maker en leden geluk met dit artistieke draagteeken, waarvan *voor de leden*, die er prijs op mochten stellen een ex. in zilver te bezitten, afslagen in dit metaal te verkrijgen zijn bij den heer LALOIR, Brugmansstraat, Ukkel bij Brussel. Z.

Penning op de kroning van KAREL VII te Reims.

In de *Revue française*, 1902, afl. I, beschrijft de heer W. K. F. ZWIERZINA, een door de firma C. J. BEGEER vervaardigden penning, die tot onderwerp heeft de kroning van KAREL VII te Reims, in 1429. De penning, waarvan een afbeelding is opgenomen, heeft op de Vz. het jeugdig, gekroond borstbeeld van KAREL VII, links gewend.

Omschrift:

KAROLVS DEI GRACIA FRANCORVM REX.

Naast het borstbeeld, in het veld, de letters B. U.

De Kz. wordt geheel door de voorstelling der kroning in de kathedraal te Reims ingenomen. Op den voorgrond ziet men den koning geknield; aan zijn rechterzijde, even-

eens in gebogen houding, JEANNE D'ARC, met den standaard der oude fransche koningen (de Oriflamme) in de hand. In de afsnede:

VIVAT REX — IN AETERNVM CIΩCCCCXXIX — CIΩIΩCCCCI

Gepatineerd brons, 39 m.M.

Slechts enkele zilveren exemplaren zijn van dezen penning geslagen, die door de pages van den hoofdpersoon der maskerade is uitgereikt bij de viering der 265^e herdenking van de stichting der Universiteit te Utrecht.

De schrijver zegt in zijn aardig artikel, dat geen enkel historisch feit bekend is, dat betrekking heeft op deze kroning in verband met de geschiedenis der stad Utrecht.

Misschien is in dezen penning een geheime zinspeling te zoeken, vervolgt de heer ZWIERZINA, op het verdrijven, toen ter tijde, der Engelschen uit Frankrijk, en op den toestand der Engelschen in den tegenwoordigen Zuid-Afrikaanschen oorlog. Vervolgens worden nog belangrijke mededeelingen gedaan over het houden van maskerades in onze universiteitssteden. Zoo lezen we, dat de eerste maskerade in Utrecht plaats had in 1836, bij gelegenheid van het tweede eeuwfeest der stichting van de Universiteit. Toen werd de opmarsch van het leger naar Ostende vertoond, een dag na de overwinning bij Nieuwpoort in 1600.

M. D. M.

Elsevier en de Numismatiek.

In de Oktober-afl. van *Elseviers Geïllustreerd Maandschrift* wijdt F. EVERTS een artikel aan: *Antiek Nederlandsch Goud- en Zilverwerk*, met fraaie afbeeldingen, waaronder van penningen, die echter niet in het bijzonder besproken worden.

We vinden reproducties van Vz. en Kz. van den penning op het sneuvelen van MARTEN HARPENZ. TROMP door W. MULLER (1653), Vz. van den penning op J. CORVER

te Amsterdam door DE WIJS (1716), en van dien op den moord der gebroeders DE WITT door R. ARONDEAUX (1672), benevens een zéér merkwaardig draagteeken der rederijderskamer *Lyefd is 't fondament* door B. DOLENDO (1574), eigendom van ons medelid Jhr. mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND te 's-Gravenhage.

Z.

BOEKBESPREKING.

*Médailles et plaquettes modernes, door Dr. H. J. DE
DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ.*

Met genoegen mogen we konstateeren, dat de in Mei jl. verschenen 10e afl. van bovengemeld werk veel beter verzorgd is dan de 9e en ons veel knap werk doet kennen, vooral dat der fransche medailleurs onder aanvoering van ROTY munt uit. Zonderling is de GOETHE-plakket van J. KOWARZIK: een reusachtige kop van den dichter, oprijzend uit een lilliputachtig Rijnlandschap. Men meent een voorstelling uit GULLIVER'S reizen voor zich te zien! De laatste plaat is aan de vaderlandsche medailleerkunst gewijd en bevat Voorzijden en Kz. der prijsspenningen van Z. K. H. prins HENDRIK, penning op prof. S. TALMA door BEGEER, plakketten van mr. L. W. A. BESIËR en J. C. VAN EELDE door WIENECKE en den grooten penning aangeboden aan mr. S. A. VENING MEINESZ, Vz. door JÜNGER, Kz., reductie en slag van GERRITSEN, waarvan de Kz. op deze grootte (100 m.M.) veel beter voldoet, dan de tot 60 m.M. gereduceerde.

Z.

Bulletin international de Numismatique publié sous les auspices de la Société française de Numismatique et dirigé par A. BLANCHET. Tome I, 1902.

De inhoud van de eerste afl. van dit *Bulletin*, dat is opgericht met het doel, de numismaten der verschillende rijken in nauwere verbinding met elkaar te brengen, bevat de beschrijving van een muntvondst in Hongarije, en nog een aardig artikel van R. MOWAT over een „contremarque anglaise sur une pièce de cinq francs de 1811”. Vervolgens opgave van muntvondsten en uitvoerige mededeelingen omtrent vele numismatische genootschappen. Beknopte aantekeningen over aanwinsten in enkele musea, necrologie, opgave van nieuw uitgekomen boeken.

Als korrespondeerend lid van het Bureau de la Société internationale, komt o. a. voor ons medelid Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ. M. D. M.

Verslag van den Directeur van het Koninklijk Penningkabinet over 1900.

Met genoegen maakten wij kennis met dit uitvoerig en praktisch ingericht verslag van Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, dat zeer merkwaardige aanwinsten vermeldt.

De vooraaamste daaronder zijn wel de carolingische munten te Wagenborgen gevonden, waarover in dit tijdschrift 1) reeds het een en ander is medegedeeld.

De heer DE CHAUFÉPIÉ volgt bij de bestemming der munten de zienswijze van den heer M. PROU, waar deze uiterst voorzichtig is met het toekennen eener munt aan een bepaalden vorst of stad, als dat niet met zekerheid kan worden bewezen.

Zoo worden ook hier de bekende deniers met „het tempeltje” en met het opschrift „Christiana Religio” op naam

1) Zie *Tijdschrift* 1900. blz. 233 en 1902, blz. 63.

van CARLUS REX FR. en H. LUDOVVICUS IMP aan geen bepaalde vorsten toegewezen

Met het oog op het onzekere, dat nog thans in deze rubriek munten heerscht, is het van het grootste nut alle kleine teekens die op deze deniers voorkomen, aan belanghebbenden te doen kennen.

Op de munten van dit type te Wagenborgen gevonden, vindt men onder het tempeltje de volgende teekens:

— ; ; de letter s, een halve maan.

Vervolgens heeft één denarius een kruis zonder stippen tusschen de beenen, en een ander twee maal drie en tweemaal een stip in de hoeken van het kruis.

Onder de munten van keizer LOTHARIUS van dit type vindt men een drietal met het opschrift LVTHARIVS. Deze schrijfwijze voor LOTHARIVS treft men eveneens aan op een vijftal munten van METZ in de vondst aanwezig.

Van de 19 deniers van dezen keizer te Duurstede geslagen, hebben 16 IOTAMVS in plaats van LOTHARIUS.

De vier munten van Maastricht van keizer LOTHARIUS, die vóór deze vondst geheel onbekend waren, hebben de volgende opschriften:

LOTARIVS REX IMPI — TRICETENSEI MON
 „ „ EPIIE — TRIIETENŒE MONE
 „ „ IMPI — TRICETENCE MONE
 IOTITARIVS RXIE — TRICETENŒE MONI

Alle hebben een kruis met drie stippen en een cirkeltje tusschen de beenen en een tempel op de keerzijde.

Gewicht respectievelijk 1.05, 0.75, 1.2, 1.1 wichtjes.

Overigens bevat deze vondst — ruim 200 stuks, waarvan 80 deniers door het Kon. Kabinet zijn aangekocht — meerdere zeldzame munten.

Vervolgens beschrijft het verslag het tweede gedeelte der schenking van de heeren Prof. Dr. J. SIX, en Jhr. W. SIX, bestaande uit 39 romeinsche keizermunten.

Onder de penningen trekken vooral de aandacht de gegra-

veerde met Vz. SUZANNA in het bad; Kz. PYRAMVS en THISBÉ, door BALTZAR LÖLINCK (1657), de gouden op het 50-jarig huwelijk van J. EVERS WINKEL en G. JONCKINT (1758), met hunne familiewapens, een zilveren gezantenpenning van N. VAN SWINDEREN, (de beide laatste afgebeeld), de penningen ter eere van WILLEM III door J. LUDER (1689, v. LOON III, blz. 424 n°. 5) en van WILLEM IV en zijne voorgangers (1747, DIRKS *Repertorium* III, n°. 944).

De moderne nederlandsche penningen zijn flink vertegenwoordigd voornamelijk door werk van BEGEER, (geschenk van dezen); een 16 tal aangekochte plakketten en penningen van J. C. CHAPLAIN vormen de hoofdschotel op het gebied der buitenlandsche medailleerkunst in onze dagen. De muntvondsten in ons land worden in 't kort beschreven; behalve de belangrijke te Wagenborgen en Nietap 1), ook door ons vermeld, werden in 1900 gevonden: bij Voorburg enkele romeinsche munten, — bij Leiden nederlandsche, spaansche en portugeesche munten uit het begin der 17^e eeuw, — nabij Amsterdam eenige honderde schellingen, — nabij Rheden noord- en zuid-nederlandsche munten.

RED.

REKTIFIKATIE.

In de bespreking van „*de Prinsen van Oranje-Nassau in 's-Gravenhage*”, door jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN, in afl. II, blz. 157, laat ik den schrijver beweren, dat men de Oranjevorsten als Hagenaars mag aanmerken. De zinsnede uit zijne inleiding: „de Oranjevorsten, die men als Hagenaars mag aanmerken”, (welke voor tweeërlei lezing vatbaar is), wenscht hij echter gelezen te zien: *die* Oranjevorsten, *welke* men als Hagenaars aan mag merken.

Z.

1) *Tijdschrift*, 1902, blz. 64.

Inhoudsopgave van Tijdschriften.

Revue Belge de Numismatique, 1902. 2me livraison.

Une émission de monnaies en Gaule sous GALLIEN, en 262, par M. A. BLANCHET. — Deux monnaies des ducs de Lothier du commencement du XIe siècle, par M. A. DE WITTE. — Les monnaies de Celles et le sceau du chapitre de S^t. HADELIN, par M. F. ALVIN. — Un esterlin à tête inédit frappé à Poilvache par JEAN L'AVEUGLE, roi de Bohême et comte de Luxembourg (1309-1346) par Mr. Ed. BERNAVS. — Deux thalers de CHARLES DE CROY prince de Chimay, comte de Megen, époux de MARIE DE BRIMEU, comtesse de Megen, par M. le V^{ic} B. DE JONGHE. Médailles gantoises (1580-1717), par MM. CH. GILLEMAN et A. VAN WERVEKE — Une médaille inédite de Notre-Dame de Benoîte-Vaux par M. L. GERMAIN DE MAIDY.

Nécrologie (C. J. VAN EEGHEN, Cie. G. DE NÉDONCHEL, J. LAUGIER.) Mélanges.

Onder de gemengde berichten komen o a. voor eene mededeeling over muntgewichten gemaakt door „MARTINUS DE BACKER in de Oude Brughgleegh (sic, verm. steegh) in de goude munt Balanses”; afbeeldingen der aan de munt te Brussel geslagen munten voor Luxemburg, Brazilië, nieuwe 50 centimes en de veel op chineesche munt gelijkende 10 en 5 centimesstukken voor België; eindelijk het verslag van de vergadering der belgische sektie en het prospectus voor het concours van 1903 van de hollandsch-belgische ver. der vrienden van de medaille als kunstwerk (*Wij* vroegen tevergeefs om dit laatste en om het verslag van de verg. der hollandsche sektie. RED)

Rivista Italiana di Numismatica, 1901, fasc. I en II.

GNECCHI, F. Appunti di Numism. Romana. — DATTARI, G. Appunti di Numism. Alessandrina. — MAURICE, J. l'Atelier monétaire d'Ostia pendant la période Constantinienne sous les règnes de Maxence et de Constantin. GAVAZZI, G. Monete dei Marchesi del Carretto. — CIANI, G. Monete inedite o rare. — RUGGERO, G. Annotazioni numism. italiane. — PAPADOPOLI, N. Monete italiane inedite della raccolta Papadopoli. — SAMBON, A. La cronologia

delle monete di Neapolis. — GNECCHI, E. Appunti di Numism. Italiana. Uno scudo d'oro di Gian Giacomo de Medici Marchese di Musso. — DESSI, V. Due tremissi inediti di Carlo Magno* — ROSTOWZAW, M. Tessere di piombo inedite e natavoli della coll. F. Gnechchi a Milano e la cura munerum. — MOWAT, R. Le monnayage de Clodius Macer et les deniers de Galba marqués des lettres S. C. — CASTELLANI, G. Una presunta moneta Malatestiana di Fano. — MARCHISIO, A. F. Studi sulla numism. di Casa Savoia. Sopra una *Lira*, finora sconosciuta, di Vittorio Amedeo I. RIZZOLI, L. Jun. Quattrini di Francesco Novello da Carrara. AMBROSOLI, S. Alcuni acquisti del R. Gabinetto numism. di Brera. RICCI, S. Di una medaglia-autoritratto di Antonio Averlino detto „il Filarete” nel Museo Artistico municipale di Milano. — SPIGARDI, A. Le medaglie dei Congressi degli Scienziati italiani (1839-1875). — Bibliografia. Variete. — Necrologia: LEOPOLDO HAMBURGER. — Atti della Societa Numismatica Italiana.

* Zie blz. 257 hiervoor.

Numismatische Zeitschrift. (Num. Ges. in Wien) 1° en 2° kwartaal 1901, verschenen in 1902.

Zum Titelbilde. (Titelplaat naar de fraaie plakket van RUD. MARSCHALL bij gelegenheid van den 70^{en} verjaardag van Z.M. Keizer FRANZ JOSEPH I, 18 Aug^s 1900) F. IMHOOF BLUMER. Zur syrischen Münzkunde. — dr. J. SCHOLZ, Griechische Münzen aus meiner Sammlung. — A. MARKL Das Provincialcourant unter Kaiser Claudius II Gothicus O. VOETTER. Die Münzen des Kaisers Gallienus und seiner Familie (met Atlas). J. MAURICE. L'Atelier monétaire de Thessalonica pendant la période Constantinienne. O. VOETTER Herculi und Jovi. — Dr. A. LUSCHIN v. EBENGREUTH. Der Fund von Žažvič. — Th. IPPEN. Über Münzen Albaniens. — G. BUDINSKY, Münzfund von Ungersdorf. — Dr.

J. CAHN, Beiträge zur vorderösterreichischen Münzgeschichte
 Dr. J. SCHOLZ. Die österreichischen Conventions-Zwanziger.
 Miscellen — Numismatische Literatur. — Jahresbericht
 der Num. Gesellschaft.

Bulletin uitgegeven door den Nederlandschen Oud-
 heidkundigen bond, 3e jaargang n°. 4. (Maart 1902).

Bevat niets op het gebied van numismatiek. Wel vinden we blz. 204
 aan het hoofd van een berichtje staan: Mundvondst te Milligen, doch
 daaronder is niets omtrent munten vermeld, niet eens dat er gevonden zijn!

Op een bericht over herstelling van zwaar geroest oud ijzerwerk enz.
 komen we in afl. IV terug.

MEDEDEELING.

De commissie van redaktie deelt mede:

- 1°. dat zij, overeenkomstig art. 14 huish. regl., den heer
 S. WIGERSMA Hz. te Leeuwarden tot tijdelijk 4^e lid
 heeft benoemd,
- 2°. dat door plaatsgebrek de beloofde index op de 10
 eeste jaargangen voorloopig *niet* kan worden opgenomen,
- 3°. dat de beschrijving der nederlandsche penningen 1863—
 1898, waarvan deel I is verschenen, (zie omslag blz. 4),
 in afl. I 1903 met het begin van deel II zal worden
 vervolgd en
- 4°. dat overdrukjes *alléén op tijdigen aanvraag* kunnen
 worden verstrekt.

Handelingen van de Jaarlijksche Vergadering, gehouden 16 Juni 1902, te Dordrecht.

Aanwezig zijn de heeren Dr. DE CHAUFÉPIÉ, BATAERD, STEPHANIK, ZWIERZINA, DEKETH, Jhr. SPEELMAN, Dr. BRAAKENBURG, WIGERSMA. Jhr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, DE WITT, HAMER, DE WAARD, VAN DE WATER, VAN BELLE, NIJLAND en WIENECKE. .

Afwezig met kennisgeving de heeren : Burggr. DE JONGHE, Mr. BESIER, Mejuffrouw DE MAN, de heeren DU CROCQ, Jhr. VAN DEN BRANDELER, SASSEN, Jhr. M. W. SNOECK, BEGEER, BRUYNESTEIJN, Jhr. RAM, HORDIJK, Ds. LÜTGE, HOLLESTELLE, VAN HOVE, KARREMAN, Mr. KLEYN, Jhr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, VAN DER HOOP, J. W. MENSO, J. C. P. E. MENSO, VAN LIS, Prof. SIX, VANDEN BROECK, DE WITT, RUIJS DE PEREZ, BORDEAUX, VISART DE BEAUCARMÉ en G. CUMONT.

De voorzitter heet den aanwezigen hartelijk welkom en brengt uit naam van't geheele genootschap hulde aan H. M. de Koningin. Het heeft ons zeker allen verheugd, toen de tijdingen al gunstiger en gunstiger verluidden en wij bespeurden, dat het gevaar geweken was. Waar H. M. een open oor heeft voor de studie, die ons lief is, Zelve verzamelt en ons werken op prijs stelt, daar voegt 't zeker van onze dankbare belangstelling te doen blijken. Spreker stelt daarom voor de goede wenschen van de leden aan

H. M. telegrafisch te vertolken — waarmede geestdriftig wordt ingestemd.

Notulen en verslagen van sekretaris en konservator geven tot geene opmerkingen aanleiding. De rekening sluit met een tekort van *f* 94.—, veroorzaakt door eene te groote uitbreiding van jaargang 1901. Een samenloop van omstandigheden, in 't leven geroepen door belangrijke gebeurtenissen in ons vaderland, heeft er toe bijgedragen jaargang 1901 meer dan groot te maken: tentoonstelling ned. zeewezen, komst van President KRÜGER, onze nieuwe muntwetten, onze nieuwe munten enz.; alles zeker van aktueel belang.

Tot buitengewoon lid worden benoemd de heeren:

W. ACHTENHAGEN, Oudegracht 177bis, Utrecht. JAC. ANKERSMIT, Keizersgracht 126, Amsterdam. D. C. BERG, Lijnbaansgracht 89, Amsterdam, G. D. BOM H.Gz., Warmoesstraat 35, Amsterdam, G. J. BRENKMAN, Lienden (G.), H. J. VON BRUCKEN FOCK, Korte Nieuwstr. 7, Utrecht, FRED. CALAND, 's-Gravenhage, Dr. J. L. CHAILLET, Contr. Gymnasium, Sneek, TH. M. H. DIRIX, Veldstraat 19, Roermond, TH. DORREN, Valkenberg, A. GILLISSEN LEMAIRE, Markt 74, Maastricht, Mr. A. E. H. GOEKOOP, 's-Gravenhage, Prof. W. GOOSSENS, Seminarie, Rolduc, Dr. A. H. L. HENSEN, Warmond, Dr. C. HOITSEMA, Contr.-gen. 's-Rijks Munt, Utrecht, Dr. G. A. HULSEBOS, Utrecht, Mr. E. H. HIJMANS, Tiel, A. O. VAN KERKWIJK, 's-Gravenhage, E. KOCKEN, Vlijtstraat 1, Arnhem, Mr. G. T. TER KUILE, Ambt-Almeloo, F. M. L. LEIJDEKKERS, S. J., Nijmegen, A. PIT, Ruysdaelkade 39, Amsterdam, Mr. W. J. SAAIJMANS VADER, Burgemeester, Vrijenban, J. SCHULMAN, Keizersgracht 448, Amsterdam, Baron W. TH. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, Jan van Nassaustraaf 36, 's-Gravenhage, E. VOET Jr., Anegang, Haarlem, Mr. J. DE VRIES VAN DOESBURGH, Huize „Hertenlust”, Haarlemmerhout, Heemstede, H. L. A. VAN DEN WALL BAKE, Muntmeester, Utrecht.

Zonder stemming worden herbenoetnd de heer BATTÆRD als bestuurslid, Mejuffrouw M. DE MAN als kommissielid voor 't Tijdschrift. Voor Jaargang 1903 wordt *f* 700 toegestaan. De volgende jaarvergadering zal te 's-Gravenhage gehouden worden.

In samenwerking met den heer ANTH. BEGEER zal door de leden van 't genootschap een huldepenning aan President STEIJN worden aangeboden.

De heer ZWIERZINA biedt aan 't Genootschap aan Deel I van zijne beschrijving der nieuwe nederlandsche penningen loopende over de jaren 1864-78.

De voorzitter brengt den schrijver warme hulde voor dien arbeid, waarin de onderzoeker van latere jaren een nauwkeurig overzicht zal vinden van 't penningkundig leven en streven van 't tegenwoordig geslacht. Spreker dankt den heer ZWIERZINA voor de groote zorg aan 't werk besteed, waarmede de aanwezigen luide instemmen.

Na voorlezing van eene oproeping van den Ned. Oudheidkundigen Bond om de jaarvergadering te Amersfoort bij te wonen, wordt de vergadering gesloten.

Dank zij de gastvrije zorgen van ons medelid den heer HIDDE NIJLAND, werd de dag verder aangenaam doorgebracht.

JOH. W. STEPHANIK.
